

**ПРОГРАМА
ЗА
ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА
ПРИБОЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ
ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ**

Настоящата програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и се изготвя за период от две години.

*Програмата е приета на Педагогическия съвет с Протокол № 20 /11.09.2019г.и
утвърдена от Директора със заповед № РД 02–437/12.09.2019г.*

I. УВОД

Приобщаващото образование представлява всеобхватен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всеки ученик, разнообразието от потребности на всички ученици и включване на ресурси насочени към създаване на възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота в училищната общност.

Програмата посочва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа за всички ученици от ВМГ „Св.Н.Чудотворец“, които имат необходимост от такава, съобразно техните лични интереси, потребности и нужди. Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурси за активно участие на всеки в училищната общност.

Под уязвими групи ученици се има предвид от социално слаби, многодетни семейства; сираци и полусираци; на самотни родители; от етнически малцинства или мигранти; деца в риск илинцертва на насилие; хронично болни или със специални образователни потребности.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2015 -2020);
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- 1992 – Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;

II. ПРИНЦИПИ НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Гарантиране правото на всеки ученик на качествено образование.
2. Гарантиране възможността за подкрепа на всеки ученик за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности.
3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.
4. Приемане и зачитане уникалността на всеки ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, които образователната институция трябва да развие максимално.
5. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация.
6. Системен и холистичен подход на организация и сътрудничество с родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата.
7. Изграждане на позитивен психологически климат в училището.

III. ОСНОВНА ЦЕЛ

Определяне условията и начините за осигуряване на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие потенциала на всеки ученик от ВМГ „Св.Н.Чудотворец“ с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

- Постигането на тази цел изисква определяне на уязвимите групи ученици и прилагане на разнообразни мерки, съобразени със спецификата на всяка от тях;
- Предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- Подкрепа за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик

IV. АНАЛИЗ НА РЕАЛНАТА СИТУАЦИЯ

Във ВМГ „Св.Н.Чудотворец“ постъпват ученици с добър и среден успех от НВО или Свидетелство за основно образование. Имаме много ученици от други общини и области; от социално слаби семейства; сираци или с един родител; работещи родители в чужбина; от различни етнически групи и чужденци .Анализът показва, че в гимназията се работи предимно в сферата на общата подкрепа.

V. ДЕЙНОСТИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

За организиране и координиране процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие директорът определя координатор. По предложение на координатора със заповед на директора се определят и др. педагогически специалисти, които сформират екип за подкрепа за личностно развитие. Функциите на координатора са съобразно Наредбата за приобщаващо образование.

ОБЩА ПОДКРЕПА

Общата подкрепа във ВМГ „Св.Н.Чудотворец“ се осъществява от екип, ръководен от координатора, насочена е към развитие потенциала на всеки ученик и включва :

1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
3. Допълнителни консултации по учебни предмети;
4. Допълнително обучение по учебни предмети ;
5. Участие в клубове за допълнително обучение чрез участие в клубове;
6. Участие в олимпиади, състезания;
7. Кариерно ориентиране на учениците;
8. Занимания по интереси;
9. Библиотечно-информационно обслужване;
10. Грижа за здравето;
11. Участие в проекти, програми , спортно-туристически дейности;
12. Поощряване с морални и материални награди;

13.Осигуряване с общезитие;

14.Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.

Реализирането на дейностите се осъществява чрез план за действие. Класният ръководител запознава родителя/настойника на ученика с плана за действие и го информира за резултатите.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА

Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците, за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година
- деца с хронични заболявания
- деца в риск

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай
- психо-социална рехабилитация
- рехабилитация на слуха
- зрителна рехабилитация
- рехабилитация на комуникативни нарушения
- осигуряване на достъпна архитектурна среда
- специализирани средства
- ресурсно подпомагане

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите. Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, училището уведомява отдел „Закрила на детето“ към ССП по местоживее на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също се така се изготвя и индивидуален учебен план обучение . За ученици с изяви дарби също се изработва индивидуален учебен план.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и родителската общност. Всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

VII. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	Класните ръководители	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класни ръководител, учители	при необходимост
Определяне на координатор за оказване на подкрепа	септември	директор	
Осигуряване на общезитие	септември	зам.директори класни ръководител	
Награждаване на ученици	текущ	директор, зам.директори	при и по определен повод за поощрение
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност	април	завеждащ библиотека,	да се направи по повод Деня на книгата
Представяне на дейности по затруднения в училището	октомври	учителите	
Представяне на дейности по интереси в училището	октомври	учителите	
Кариерно ориентиране и консултиране на учениците от 12 клас	през годината	учители	
Идентифициране на ученици със СОП	целогодишно	класни ръководители, учители	
Оценка на потребности на ученици със СОП	целогодишно	екип	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Психологическа подкрепа, психо-социална рехабилитация и консултации	целогодишно	педагогически съветник	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	целогодишно	директор, учители,	
Участие на ученическите структури при превенция на рисково поведение, интеркултурно и гражданско образование	целогодишно	ученически съвети	
Стимулиране участието в състезания и олимпиади	целогодишно	учители	
Стимулиране участието в проекти, програми, форуми	целогодишно	учители	

и др.изяви на общинско, областно, национално ниво			
Стимулиране участието на деца и ученици от различни етнически групи в състезания и олимпиади	целогодишно	учители	
Съвместни дейности с МКБППМН	целогодишно, по график	пед.съветник, директор, районна адиминстрация	
Участие на Обществения съвет за подкрепа на дейностите по личностното развитие	целогодишно	Обществен съвет	

III. ПРИНЦИПИ НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Гарантиране правото на всеки ученик на качествено образование.
2. Гарантиране възможността за подкрепа на всеки ученик за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности.
3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.
4. Приемане и зачитане уникалността на всеки ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, които образователната институция трябва да развие максимално.
5. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация.
6. Системен и холистичен подход на организация и сътрудничество с родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата.
7. Изграждане на позитивен психологически климат в училището.

III. ОСНОВНА ЦЕЛ

Определяне условията и начините за осигуряване на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие потенциала на всеки ученик от ВМГ „Св.Н.Чудотворец“ с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

- Постигането на тази цел изисква определяне на уязвимите групи ученици и прилагане на разнообразни мерки, съобразени със спецификата на всяка от тях;
- Предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- Подкрепа за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик

а. АНАЛИЗ НА РЕАЛНАТА СИТУАЦИЯ

Във ВМГ „Св.Н.Чудотворец“ учат 406 ученици, от които .... момичета, в 17 паралелки. От завършилите зрелостници през 2016г. около 50% продължават образованието си по специалностите. Учениците, които постъпват в гимназията са с добър и среден успех от НВО или Свидетелство за основно образование. Имаме много ученици от други общини и области; от социално слаби семейства; сираци или с един родител; работещи родители в чужбина; от различни етнически групи и чужденци. В гимназията има един ученик със СОП. Това налага разработената програма за предоставяне на равни възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи да бъде в сферата на общата подкрепа.

б. ДЕЙНОСТИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

За организиране и координиране процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие директорът определя координатор. По предложение на координатора със заповед на директора се определят и др. педагогически специалисти, които сформират екип за подкрепа за личностно развитие. Функциите на координатора са съобразно Наредбата за приобщаващо образование.

ОБЩА ПОДКРЕПА

Общата подкрепа във ВМГ „Св.Н.Чудотворец“ се осъществява от екип, ръководен от координатора, насочена е към развитие потенциала на всеки ученик и включва :

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
3. консултации по учебни предмети;
4. допълнително обучение по учебни предмети чрез участие в клубове;
5. участие в олимпиади, състезания;
6. кариерно ориентиране на учениците;
7. занимания по интереси;
8. библиотечно-информационно обслужване;
9. грижа за здравето;
10. участие в проекти, програми , спортно-туристически дейности;
11. поощряване с морални и материални награди;
12. осигуряване с общежитие;
13. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.

Реализирането на дейностите се осъществява чрез план за действие. Класният ръководител запознава родителя/настойника на ученика с плана за действие и го информира за резултатите.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА

Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година
- деца с хронични заболявания
- деца в риск

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай
- психо-социална рехабилитация
- рехабилитация на слуха
- зрителна рехабилитация
- рехабилитация на комуникативни нарушения
- осигуряване на достъпна архитектурна среда
- специализирани средства
- ресурсно подпомагане

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, училището уведомява отдел „Закрила на детето“ към ССП по местоживее на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също се така се изготвя и индивидуален учебен план обучение . За ученици с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

с. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	Класните ръководители	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класни ръководител, учители	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 01.10.	директор	
Осигуряване на общезитие	15.09. 2016 г.	зам.директори	

		класни ръководител	
Награждаване на ученици	текущ	директор, зам.директори	при и по определен повод за поощрение
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност	01.04. 2017 г	завеждащ библиотека,	да се направи по повод Деня на книгата
Представяне на дейности по затруднения в училището	20.09. 2016 г.	учителите	
Представяне на дейности по интереси в училището	20.09. 2016 г.	учителите	
Кариерно ориентиране и консултиране на учениците от 12 клас	03-04.2017 г.	учители	
Идентифициране на ученици със СОП	целогодишно	класни ръководители, учители	
Оценка на потребности на ученици със СОП	целогодишно	екип	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Психологическа подкрепа, психо-социална рехабилитация и консултации	целогодишно	педагогически съветник	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	целогодишно	директор, учители,	
Участие на ученическите структури при превенция на рисково поведение, интеркултурно и гражданско образование	целогодишно	ученически съвети	
Стимулиране участието в състезания и олимпиади	целогодишно	учители	
Стимулиране участието в проекти, програми, форуми и др. изяви на общинско, областно, национално ниво	целогодишно	учители	
Стимулиране участието на деца и ученици от	целогодишно	учители	

различни етнически групи в състезания и олимпиади			
Съвместни дейности с МКБППМН	целогодишно, по график	пед.съветник, директор, районна адиминстрация	
Участие на Обществения съвет за подкрепа на дейностите по личностното развитие	целодогодишно	Обществен съвет	

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и родителската общност. Всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.